

A. GENERELLE VILKÅR	2
Kapittel 1. Innledende bestemmelser - opplysningsplikt m.m.	2
Kapittel 2. Hva forsikringen omfatter - endring av faren.	2
Kapittel 3. Sikredes fremkallelse av forsikringstilfellet.	3
Kapittel 4. Sikkerhetsforskrifter - sikredes plikt til å begrense tap.	3
Kapittel 5. Over- og underforsikring.	5
Kapittel 6. Selskapets erstatningsansvar.	5
Kapittel 7. Erstatningsoppgjøret.	5
Kapittel 8. Selskapets rett til å overta forsikringsgjenstanden.	6
Kapittel 9. Dekningskrav mot tredjemann (regress).	6
Kapittel 10. Oppsigelse - premiereduksjon - verneting.	7
B. KASKOFORSIKRING	8
Kapittel 11. Hvilke gjenstander som omfattes av forsikringen.	8
Kapittel 12. Hva selskapet erstatter.	8
Kapittel 13. Skadeoppgjør og erstatningsberegning.	9
Kapittel 14. Premie under opplag.	9
C. ANSVARFORSIKRING.	10
Kapittel 15. Hva selskapet erstatter.	10
Kapittel 16. Egenandel.	10
D. FISKERIFORSIKRING	11
Kapittel 17. Hva forsikringen omfatter.	11
Kapittel 18. Hva selskapet erstatter.	11
Kapittel 19. Egenandel og erstatningsoppgjør.	11
E. KRIGS- OG TERRORISIMEFORSIKRING	12
MEDFORSIKRING AV PANTHAVERS INTERESSE - SOLIDARANSVAR FOR PREMIEN	14

For forsikringen gjelder lov om forsikringsavtaler (FAL) av 16. juni 1989, nr. 69, § 1-1 til § 8-6 samt § 20-2 med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller disse vilkår.

A. GENERELLE VILKÅR

Kapittel 1. Innledende bestemmelser - opplysningsplikt m.m.

§ 1-1. Definisjoner.

I disse vilkår betyr:

- 1) Tap: økonomisk tap av enhver art, derunder totaltap, skade, omkostninger og ansvar.
- 2) Skade: Fysisk beskadigelse som ikke er totaltap.
- 3) Forsikringsverdi: Forsikringsgjenstandens fulle verdi på skadedagen.
- 4) Sikrede: Den som etter forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.
- 5) Sikkerhetsforskrift: Et påbud i forsikringsavtalen om:
 - a) At sikrede skal sørge for bestemte anordninger eller treffe bestemte tiltak som er egnet til å forebygge eller begrense skade,
 - b) At sikrede eller andre ved bruk, oppbevaring eller vedlikehold av forsikringsgjenstanden skal ha bestemte kvalifikasjoner eller sertifikater.
 - c) At sikrede eller andre ved bruk, oppbevaring eller vedlikehold av forsikringsgjenstanden skal gå frem på bestemt angitte måter.

§ 1-2. Hvem forsikringen gjelder for.

Forsikringen gjelder for den eller dem som er nevnt i forsikringsbeviset. Panthaver eller annen rettighetshaver er ikke medforsikret med mindre vedkommende uttrykkelig er nevnt i forsikringsbeviset og har stilt seg solidarisk ansvarlig for forsikringspremie som forfaller til betaling i forsikringstiden.

Medforsikret panthaver eller annen rettighetshaver har allikevel aldri større rett mot selskapet enn forsikringstaker, sikrede eller eier.

§ 1-3. Identifikasjon.

Handling eller unnlatelse utvist av leietager, fører eller mannskap som opptrer på vegne av forsikringstaker eller sikrede skal ansees som forsikringstakers eller sikredes eget forhold. Dette gjelder dog ikke forsømmelser i sjømannstjenesten.

§ 1-4. Eierskifte.

Ved eierskifte opphører forsikringene. Selger må forvise seg om at kjøper har tegnet egne forsikringer.

§ 1-5. Forsikringstakerens opplysningsplikt.

Ved inngåelse av forsikringsavtalen og ved eventuell fornyelse skal forsikringstakeren gi selskapet fullstendige og riktige opplysninger om gjenstanden som skal forsikres og om særlige forhold som forsikringstakeren må forstå er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal også gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål.

Blir forsikringstakeren på hvilket som helst tidspunkt etter avtalens inngåelse klar over at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal forsikringstakeren uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet om dette.

Forsikringstakeren skal uten ugrunnet opphold skriftlig underrette selskapet om:

- 1) overdragelsessummen, når kontrakt om overdragelse av fartøyet foreligger,
 - 2) tilskuddsbeløpet, når tilbud om offentlig kondemnasjonstilskudd er akseptert.
- Selskapet kan kreve dokumentasjon.

§ 1-6. Tredjemanns opplysningsplikt.

Omfatter forsikringen en tredjemanns interesse, og vet tredjemann at forsikringen er eller vil bli tegnet, har tredjemann samme opplysningsplikt som forsikringstakeren, jfr. § 1-5.

Kapittel 2. Hva forsikringen omfatter - endring av faren.

§ 2-1. Hva forsikringen omfatter - farefeltet.

Forsikringen omfatter, med de unntak som er nevnt nedenfor, alle farer som interessen blir utsatt for, når denne i forsikringstiden plutselig eller uforutsett rammes av en fare.

Forsikringen omfatter ikke tap som skyldes:

- 1) Manglende betalingsevne.
- 2) Forsinkelse.
- 3) Streik, lockout, sabotasje, opptøyer og borgerlige uroligheter.
- 4) Sjørøveri og mytteri.
- 5) Krig eller krigslignende forhold (unntatt militær- og marineøvelser i fredstid).
- 6) Oppbringelse, prisedømmelse, konfiskasjon, rekvisisjon til eiendom eller bruk og andre lignende inngrep som foretas av fremmed statsmakt. Med fremmed statsmakt forstås statsmakt som Norge ikke er alliert med, og personer og organisasjoner som urettmessig utgir seg for å utøve offentlig eller overstatlig myndighet.
- 7) Inngrep av norsk eller alliert statsmakt. Med statsmakt forstås personer eller organisasjoner som utøver offentlig eller overstatlig myndighet.
- 8) At forsikringsgjenstanden brukes til et ulovlig formål eller til å fremme et ulovlig formål.

- 9) Frigjøring av atomenergi. Forsikringen omfatter heller ikke tap som direkte eller indirekte skyldes eller kan tilbakeføres til frigjøring av atomenergi i en hvilken som helst form fra en hvilken som helst kilde. Hvis atomfare har medvirket til tap, skal dette i sin helhet ansees forårsaket av slik fare. Sikrede har bevisbyrden for at tap ikke skyldes atomfare.

§ 2-2. Sikredes bevisbyrde.

Sikrede har bevisbyrden for at han har lidt et tap som etter reglene i § 2-1 omfattes av forsikringen, og for tapets omfang.

§ 2-3. Samvirke mellom flere farer.

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og selskapet svarer kun for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

§ 2-4. Endring av faren.

Selskapet er helt eller delvis uten ansvar for tap som skyldes at forsikringsgjenstanden befinner seg utenfor det fartsområdet eller anvendes til andre formål enn det som er angitt i forsikringsbeviset, eller i fartøyets sertifikat, såfremt sikrede kjente til eller burde vite om forholdet. Det samme gjelder hvis fartøyet ikke har gyldige sertifikater.

§ 2-5. Fartøyets båter, redskaper og fangst som befinner seg utenfor fartøyet.

Uten hensyn til bestemmelsene i § 6-4 og § 6-5, kapittel 17 og i vilkårene forøvrig, svarer selskapet ikke i noe tilfelle for skade på eller tap av fartøyets båter, fangstredskaper eller fangst, når tapet oppstår mens disse gjenstander befinner seg utenfor fartøyet. Dette gjelder uten hensyn til om fartøyet, båtene, fangstredskapene eller fangsten har forskjellige eiere.

Kapittel 3. Sikredes fremkallelse av forsikringstilfellet.

§ 3-1. Sikredes fremkallelse av forsikringstilfellet.

Har sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet uten ansvar. Har sikrede fremkalt forsikringstilfellet ved grov uaktsomhet, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, hvorvidt handlingen eller unnlatelsen er gjort av en profesjonell yrkesutøver, hvorvidt handlingen eller unnlatelsen har vært økonomisk motivert, og forholdene ellers.

Kapittel 4. Sikkerhetsforskrifter - sikredes plikt til å begrense tap.

§ 4-1. Følgen av brudd på sikkerhetsforskrifter.

De fastsatte sikkerhetsforskrifter skal holdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller forsømt å påse at de blir overholdt, kan selskapet være helt eller delvis uten ansvar jfr. Forsikringsavtaleloven § 4-8, med mindre det skjer i forbindelse med redning av menneskeliv.

§ 4-2. Sikkerhetsforskrift vedlikehold/bruk/tilsyn/transport/opplag.

- 1) Fartøyet skal være konstruert, utstyrt og vedlikeholdt i forhold til hvordan det anvendes, jfr. Sjødyktighetsloven av 9. juni 1903 nr. 7 § 2.

- 2) Lover og forskrifter gitt av offentlig myndighet skal overholdes.

Dette gjelder blant annet:

Registreringsplikt

Lov om fritids- og småbåter av 26. juni 1998 nr.47.

Forskrift av 27. oktober 1980 nr. 3 om skips nasjonalitetsbevis, navn, hjemsted, kjenningssignal og om skipsmatrikkel.

Forskrift av 26. april 1994 nr. 321 om registrering av andre flytende innretninger.

Fartsområde

Forskrift av 4. november 1981 nr. 3793 om fartsområder.

Hastighet

Forskrift av 24. februar 1983 nr. 624 om begrenset fart ved passering av badende og om forbud mot ferdsel mv. innenfor oppmerkede badeområder.

Forskrift av 30. desember 1988 nr. 1182 om fartsbegrensning i sjøen.

Minstealder for fører

Forskrift av 11. desember 1981 nr. 3807 om minstealder mv. for fører av visse maskindrevne fartøy under 25 registertonn brutto.

Sjøveisreglene og brorutiner

Forskrift av 1. desember 1975 nr. 5 om forebygging av sammenstøt på sjøen. Forskrift av 11. februar 1997 om navigasjonshjelpemidler og broarrangementer på fiske- og fangstfartøyer.

Passasjerantall

Sjødyktighetsloven av 9. juni 1903 nr. 7 § 94.

Forskrift av 11. desember 1981 nr. 3808 om kvalifikasjonskrav for fører av å passasjerskip under 25 registertonn brutto.

Konstruksjon av fartøy

Forskrift av 15. oktober 1991 nr. 708 om bygging og utrustning av fiske- og fangstfartøy fra 6 m og opptil 15 m største lengde.

Fiskeri

Lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske mv.

Egenkontroll

Forskrift om kontroll av fiske- og fangstfartøy fra 10,67 til 15 meter største lengde.

- 3) Forskrifter om bruk og vedlikehold gitt av produsenten av fartøyet, skal overholdes.
4) Fartøyet skal holdes lens.
5) Fartøyet skal ikke forsere is.

- 6) Fartøy som har skroggjennomføringer under vannlinjen skal på alle slike ha montert bunnventil (stoppekran), som skal være stengt når fartøyet ikke er i bruk.
- 7) Ved landligge og opplag skal sikrede sikre fartøyet og utstyr, og sørge for daglig tilsyn med fartøyet og dets fortøyninger. Under opplag på land skal fartøyet til enhver tid være forsvarlig oppstøttet og tildekket, fartøy og utstyr skal sikres og gis forsvarlig tilsyn.
- 8) Utenbordsmotorer skal være forsvarlig festet under bruk.
- 9) Fartøyet skal ikke gå inn til innretning for oppbevaring av levende fisk før det blir tilkalt av tilstedeværende ansvarlig for innretningen, og denne er bemannet. Ved ankomst og avgang skal notposer o.l. i fartøyets nærhet kontrolleres. Fartøy og dets tilbehør skal, før det går inn til innretningen som nevnt i første setning, være desinfisert og klargjort i henhold til veterinærmyndighetenes bestemmelser.
- 10) Selskapet må varsles og ha gitt sitt samtykke før fartøyet sleper eller blir slept.

§ 4-3. Sikkerhetsforskrifter brann.

- 1) Lover og Forskrifter gitt av offentlig myndighet skal overholdes. Dette gjelder blant annet Forskrift av 4. september 1987 nr. 743 om sikringstiltak mot brann på fiske og fangstfartøyer.
- 2) Fartøy med utenbordsmotor med elektrisk starter eller motor over 25 Kw, og fartøy med innenbordsmotor, skal ha minst ett brannslukningsapparat når fartøyet er inntil 10 meter, og minst to brannslukningsapparat når fartøyet er større enn 10 meter.

Hvis det ombord i fartøyet anvendes kokeapparat, ovn, varmeapparat, kjøleskap og lignende utstyr, eller utstyr drevet med brannfarlig væske eller gass, gjelder kravet til brannslukningsapparat selv om fartøyet ikke har motor.

Brannslukningsapparat skal være godkjent etter Norsk Standard 3920, og fylle kravene til effektivitetsklasse II, type ABE.

Fartøy med innenbords bensinmotor skal i tillegg ha fast montert apparat med slukkemiddel som kan utløses automatisk. Apparatet skal være typegodkjent av Det Norske Veritas. Mengden av slukkemiddel og apparatets effektivitet må tilpasses de rom som skal benyttes.

Brannslukningsutstyr skal være i god stand og klar til øyeblikkelig bruk, og må kontrolleres i følge fabrikantens anvisning, dog minst en gang hvert år.

§ 4-4. Sikkerhetsforskrift tyveri/hærverk.

Fangst, last, utstyr og tilbehør skal være innelåst, fastlåst eller boltet fast til fartøyet slik at det må brukes verktøy for å fjerne det.

Fartøy inntil 4 meter og oppblåsbare båter skal være forsvarlig fastlåst når de ikke er i bruk.

Når fartøyet befinner seg på tilhenger skal tilhengeren være fastlåst til trekkvognen eller annet fast punkt, eller være sikret med kulelås. Nøkkel skal oppbevares særskilt.

§ 4-5. Selskapets rett til å forlange besiktelse.

Selskapet har rett til, selv eller ved utpekt besiktelsesmann, når som helst i forsikringstiden å undersøke forsikringsgjenstanden. Hvis det er nødvendig av hensyn til undersøkelsen, kan selskapet forlange at lasten helt eller delvis skal losses.

Nekter sikrede å la selskapet foreta slik undersøkelse, svarer selskapet deretter bare i den utstrekning sikrede godtgjør at tapet ikke skyldes mangler ved forsikringsgjenstanden som ville ha blitt oppdaget.

Er undersøkelsen ikke foranlediget av et forsikringstilfelle, skal selskapet erstatte sikrede såvel hans omkostninger som det tap han lider som følge av undersøkelsen, med mindre det viser seg at en sikkerhetsforskrift er overtrådt.

§ 4-6. Sikredes plikt til å begrense tap.

Når tap eller skade har inntruffet eller det er overhengende fare for at det vil inntreffe, skal sikrede:

- 1) Gjøre hva han kan for å avverge eller begrense tapet. Gir selskapet bestemte forskrifter, skal han følge dem, med mindre han må forstå at de er utferdiget på grunnlag av uriktige eller mangelfulle opplysninger om den faktiske situasjon.
- 2) Uten ugrunnet opphold varsle selskapet om det inntruffe og holde selskapet underrettet om den videre utvikling. Sikrede og skipsføreren skal også varsle selskapet til sjøforklaring og besiktelse hvor det kan være av betydning for selskapet å være representert.
- 3) Foreta det nødvendige for å bevare og sikre krav mot tredjemann inntil selskapet selv kan ivareta sine interesser.

§ 4-7. Anmeldelse av skader m.v. til politi og sjøfartsmyndighet.

Ved alvorlige skader, totaltap og personskade skal sikrede anmelde forholdet til nærmeste sjøfartsmyndighet, jfr. Sjølovens §§ 472 og 473. Skader som skyldes brann, tyveri eller skadeverk på forsikringsgjenstanden skal anmeldes til politi/lensmann.

§ 4-8. Manglende oppfyllelse av forpliktelsene i § 4-6 og § 4-7.

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter § 4-6 og § 4-7, blir han ansvarlig for det tap selskapet er påført ved forsømmelsen, jfr. § 3-1.

§ 4-9. Slep fra havn til havn

Selskapet må varsles og ha gitt sitt samtykke før fartøyet sleper eller blir slept.

§ 4-10. Særvilkår

I tillegg gjelder sikkerhetsforskrifter gitt i særvilkår når forsikringsavtalen omfatter disse.

Kapittel 5. Over- og underforsikring.

§ 5-1. Overforsikring.

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal selskapet bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien. Er interessen overforsikret i svikaktig hensikt, er forsikringsavtalen ikke bindende for selskapet.

§ 5-2. Underforsikring.

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal selskapet bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. Hvis en takst er blitt satt til side etter Forsikringsavtaleloven § 6-2, skal den allikevel brukes som forsikringsverdi ved anvendelse av denne regel.

Kapittel 6. Selskapets erstatningsansvar.

§ 6-1. Hovedregel.

Når en bestemt forsikringssum er avtalt, svarer selskapet inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt forsikringstilfelle, dog ikke utover forsikringsverdien.

Foreligger kontrakt på overdragelse av fartøyet, legges salgssummen til grunn, dersom denne er lavere enn den takserte verdi ved erstatning for totaltap.

Er tilbud om offentlig kondemnasjonstilskudd akseptert av sikrede, legges kondemnasjonstilskuddsbeløpet til grunn, dersom dette er lavere enn den takserte verdi ved erstatning for totaltap.

§6-2. Ansvar utover forsikringssummen.

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter selskapet:

- 1) Tap som nevnt i § 6-4 til § 6-8 og § 8-3.
- 2) Renter av erstatningen etter § 7-3.

§ 6-3. Selskapets adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen.

Når et forsikringstilfelle er inntruffet, kan selskapet fri seg fra videre ansvar ved å meddele sikrede at det vil utbetale forsikringssummen, eller den del av forsikringssummen som angår de gjenstander som forsikringstilfellet omfatter. Tap som nevnt i § 6-4 til § 6-8 og § 8-3 erstattes utover forsikringssummen, såfremt det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk meddelelse om selskapets beslutning. Selskapet har i dette tilfelle ingen rett til forsikringsgjenstanden etter § 8-1.

§ 6-4. Redningsforanstaltninger.

Selskapet erstatter sikredes redningsomkostninger i samsvar med FAL § 6-4. Etter denne paragraf dekkes imidlertid ikke tap som er oppstått ved foranstaltninger for å redde fartøy og last fra felles fare.

§ 6-5. Felleshavari.

Kaskoforsikringsselskapet svarer for felleshavaribidrag som er utlignet på forsikringsgjenstanden, hvis felleshavarihandlingen er foretatt av hensyn til farer som forsikringen omfatter. Bidraget erstattes på grunnlag av dispasje, lovlig oppgjort etter gjeldende rettsregier eller vilkår som må ansees sedvanlige i vedkommende fart. Bidraget erstattes etter dispasjen selv om bidragsverdien er høyere enn forsikringsgjenstandens forsikringsverdi. Hvis sikrede som følge av brudd på fraktavtalen er avskåret fra å kreve bidrag fra de øvrige deltakere i felleshavariet, godtgjør ansvarsforsikringsselskapet det beløp som etter reglene om felleshavari faller på forsikringsgjenstanden.

§ 6-6. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse o.l.

Hvis sikrede i anledning av et forsikringstilfelle har måttet reise penger eller stille sikkerhet, kan han kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av selskapet.

§ 6-7. Saksomkostninger.

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, eller når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot tredjemann i anledning av tap som omfattes av forsikringen, svarer selskapet for de omkostninger som påløper, såfremt de tiltak som er truffet, er godkjent av selskapet eller må ansees som forsvarlige.

§ 6-8. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret.

Når selskapet er ansvarlig for tapet, skal det også erstatte nødvendige omkostninger ved fastsettelse av tapet og beregningen av erstatningen. Har sikrede rimelig grunn til å benytte utenforstående besiktelsesmann, svarer selskapet for nødvendige utgifter til denne, begrenset opp til det som betales til selskapets besiktelsesmann, jfr. § 13-1.

§ 6-9. Omkostninger ved foranstaltninger som angår flere interesser.

Er det påløpt omkostninger som nevnt i § 6-4 til 6-8, og foranstaltningene angår flere interesser, svarer selskapet bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den sikrede interesse.

Kapittel 7. Erstatningsoppgjøret.

§ 7-1. Sikredes opplysningsplikt.

Ved erstatningsoppgjøret skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

§ 7-2. Svik.

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som han vet eller må forstå kan føre til at han får utbetalt en erstatning som han ikke har krav på, mister han ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning av samme hendelse.

§ 7-3. Renter av erstatningen.

Sikrede har krav på renter av sitt tilgodehavende når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt til selskapet. Skal selskapet erstatte sikredes utlegg, inntreer renteplikten tidligst to måneder etter at utlegget er gjort. Skal selskapet erstatte sikredes avbruddstap eller tidstap, inntreer renteplikten først én måned etter utløpet av den periode selskapet svarer for.

Forsømmer sikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter som nevnt i § 7-1, kan sikrede ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør. Renteplikten opphører også når selskapet setter erstatningsbeløpet inn i bank i samsvar med Forsikringsavtaleloven § 7-4 annet ledd siste punktum.

For renten gjelder ellers lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd og § 3. Rentes rente beregnes ikke.

§ 7-4. Skjønn.

Ved tap skal verdi- og tapsansettelse fastsettes ved skjønn, dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn avgis av sakkyndige og uildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom noen av partene ønsker det, kan han velge særskilt skjønnsmann for de enkelte tap.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter denne, innen én uke etter at han har mottatt underretningen, å gi meddelelse om hvem han velger. Før skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann. Dersom noen av partene forlanger det, skal oppmannen være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet.

Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans vegne av by- eller herredsretten i den rettskrets hvor skjønnnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte. Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. Skjønnsmennene plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene.

Skjønnsmennene foretar verdsettelsen uten at oppmannen tilkalles. Dersom de ikke blir enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns verdsettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnnet, bæres av partene med en halvdel hver.

Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

§ 7-5. Uenighet om erstatningsberegningen.

Hvis sikrede ikke godtar selskapets erstatningsberegning, kan såvel sikrede som selskapet forlange at beregningen forelegges en norsk dispassjær til uttalelse før oppgjøret i tilfelle bringes inn for domstolene. Dispassjæren utpekes av sikrede. Omkostningene ved dispassjærens behandling av saken bæres av selskapet, med mindre sikredes krav om omgjøring av erstatningsberegningen var åpenbart ubegrunnet. Disse regler får tilsvarende anvendelse når selskapet har avslått sikredes krav om erstatning.

Kapittel 8. Selskapets rett til å overta forsikringsgjenstanden.**§ 8-1. Selskapets rett til å overta forsikringsgjenstanden ved utbetaling av erstatning.**

Ved betaling av erstatning for totaltap trer selskapet inn i sikredes rett til forsikringsgjenstanden, med mindre selskapet senest ved utbetalingen gir avkall på retten. Ved underforsikring (§ 5-2) overtar selskapet en tilsvarende andel i forsikringsgjenstanden. Sikrede plikter å skaffe selskapet hjemmel til forsikringsgjenstanden og å utlevere alle dokumenter som er av betydning for selskapet som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av selskapet. Ved betaling av erstatning for skade trer selskapet inn i sikredes rett til de deler av forsikringsgjenstanden som er erstattet.

§ 8-2. Heftelser på forsikringsgjenstanden etter overtakelse.

Hvis forsikringsgjenstanden hefter for ansvar som ikke omfattes av forsikringen, skal sikrede forsåvidt holde selskapet skadesløs. Hvis sikrede for å begrense sitt ansvar overfor tredjemann må abandonere fartøyet, kan dette skje uten hinder av selskapets rett etter § 8-1.

§ 8-3. Bevaring av forsikringsgjenstanden ved overtakelse.

Selskapet svarer for omkostningene ved nødvendige foranstaltninger til bevaring av forsikringsgjenstanden etter det forsikringstilfellet som gir sikrede rett til totaltapserstatning. Sikrede plikter å treffe slike foranstaltninger også etter at forsikringsgjenstanden er overtatt av selskapet, dersom selskapet ikke selv har anledning til å vareta sine interesser.

Kapittel 9. Dekningskrav mot tredjemann (regress).**§ 9-1. Selskapets rett til å tre inn i sikredes dekningskrav mot tredjemann.**

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntreer selskapet ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjemann. Svarer selskapet bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom selskapet og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av tredjemann enn av selskapet, men tredjemann bare hefter for en andel av tapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives.

Hvis selskapets krav utbringer et høyere nettobeløp enn det selskapet har betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede.

§ 9-2. Fraskrivelse av dekningskravet.

Selskapets ansvar nedsettes med det beløp det blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av tredjemann, dersom fraskrivelsen ikke kan ansees sedvanlig i vedkommende fart.

§ 9-3. Sikredes plikt til å bistå selskapet med opplysninger og dokumenter.

Sikrede skal på forlangende gi selskapet alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham, og som er av betydning for gjennomføringen av selskapets krav. Også før selskapet har overtatt kravet, har det rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter. I tilfelle av prosess mellom sikrede og tredjemann har selskapet rett til å la seg representere ved egen prosessfullmektig.

Kapittel 10. Oppsigelse - premiereduksjon - verneting.**§ 10-1. Oppsigelse.**

Forsikringstakeren kan si opp forsikringsavtalen fra utløpet av forsikringstiden med minst en måneds varsel fra den dag selskapet har sendt ordinært premievarsel for den nye perioden til forsikringstakeren.

Selskapet kan si opp forsikringsavtalen:

- 1) Med øyeblikkelig virkning dersom forsikringstakeren svikaktig gir selskapet uriktige eller ufullstendige opplysninger på noe vesentlig punkt om risikoen. Med samme frist kan selskapet på dette grunnlag si opp enhver annen forsikringsavtale det har med forsikringstakeren.
- 2) Med én ukes varsel dersom sikrede ved skadeoppgjøret gir bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som han må forstå kan føre til at han får utbetalt en erstatning han ikke har krav på. Med samme frist kan selskapet på dette grunnlag si opp enhver annen forsikringsavtale det har med sikrede.
- 3) Med 14 dagers varsel dersom selskapet blir kjent med at de opplysninger det har fått om risikoen er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt.
- 4) Med minst 2 måneders varsel dersom:
 - (a) sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt fremkaller et forsikringstilfelle,
 - (b) en sikkerhetsforskrift av vesentlig betydning er forsettlig eller grovt uaktsomt overtrådt av sikrede eller av noen som på hans vegne har plikt til å overholde forskriften eller påse at den blir fulgt,
 - (c) fartøyet på grunn av svekkelse, uheldig konstruksjon eller lignende forhold ikke kan ansees sjødyktig,
 - (d) fartøyet er blitt usjødyktig på grunn av skade eller andre lignende forhold, og sikrede ikke lar det utbedre uten ugrunnet opphold.

§ 10-2. Tilbakebetaling av premie ved opphør av forsikringen.

Opphører forsikringen i forsikringstiden, tilbakebetales ubrukt premie for den gjenstående periode som er nevnt i forsikringsbeviset.

§ 10-3. Verneting.

Hvis en tvist vedrørende forsikringsforholdet ikke blir løst, skal sak anlegges i den rettskrets hvor selskapet har sitt hovedkontor.

B. KASKOFORSIKRING

Kapittel 11. Hvilke gjenstander som omfattes av forsikringen.

§11-1. Hva forsikringen omfatter.

Forsikringen omfatter:

- 1) Fartøyet med ombordværende tilbehør som tilhører rederiet eller som det har lånt, leiet eller kjøpt med eiendomsforbehold, og ombordværende reservegjenstander for fartøyet eller tilbehøret.
- 2) Deler av fartøyet, tilbehør og reservegjenstander som midlertidig fjernes fra fartøyet i forbindelse med dets drift eller på grunn av reparasjon, ombygning eller lignende, såfremt gjenstandene skal bringes ombord igjen før avgang.
- 3) Fastmontert maskinelt utstyr som omfattes av kaskoforsikringen og som midlertidig lagres i land under alternativ anvendelse av fartøyet. Utstyret er forsikret mot tap og skade som følge av brann og innbruddstyveri mens det er lagret i land, forutsatt at sikrede, før fartøyet forlater havn, har varslet selskapet om hvilket utstyr som er brakt i land, utstyrets verdi og hvor det er lagret. Skadeoppgjør foretas etter reglene for skade på fartøyet. Verdien av det lagrede utstyret blir å fratrekke i totaltapsstatningen i tilfelle av totaltap av fartøyet.

§ 11-2. Hva forsikringen ikke omfatter.

Forsikringen omfatter ikke fangst, proviant, bunkers, maskin- og dekkrekvisita og andre gjenstander bestemt til forbruk, båter og redskaper bestemt til fangst eller fiske, og løse gjenstander utelukkende bestemt for sikring eller beskyttelse av lasten.

Kapittel 12. Hva selskapet erstatter.

§ 12-1. Totaltap.

Selskapet svarer for totaltap som følge av en plutselig eller uforutsett hendelse.

Totaltap foreligger når:

- 1) fartøyet er gått tapt uten at det er utsikt til at sikrede vil få det tilbake, eller fartøyet er blitt så sterkt skadet at det teknisk ikke kan bli reparert;
- 2) fartøyet er kondemnabelt.

Fartøyet er kondemnabelt når det har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere det vil overstige 90% av forsikringsverdien. Verdien av fastmontert utstyr som er lagret på land, jfr. § 11 -1 nr. 3 inngår ikke i forsikringsverdien ved denne beregning. Som havariskader regnes bare skader som er oppstått og anmeldt til selskapet i forsikringstiden som er angitt i forsikringsbeviset. Kun reparasjonsomkostninger som påløper etter fremsettelsen av kondemnasjonsbegjæringen teller med. Bergelønn, erstatning for verdiforringelse eller flytningsomkostninger teller aldri med. Både sikrede og selskapet kan begjære kondemnasjon.

§ 12-2. Skade på fartøyet.

Er fartøyet blitt skadet som følge av en plutselig eller uforutsett hendelse, uten at reglene om totaltap kommer til anvendelse, svarer selskapet for omkostningene ved å reparere skaden slik at fartøyet blir som det var før skaden inntraff. Selskapets ansvar inntre etterhvert som reparasjonsomkostningene påløper.

§ 12-3. Begrensninger i selskapets erstatningsplikt.

1) Maskineri, rørledninger, elektriske ledninger og elektronisk utstyr.

Selskapet svarer bare for skade på:

- a) maskineri med tilbehør,
- b) fabrikkmaskineri som anvendes til bearbeidelse, eller foredling av fangst e.l.
- c) notvinsj, linespill, trålvinsj eller annen innhivningsanordning for fiskeredskaper, sildepumper o.l.
- d) rørledninger og elektriske ledninger utenfor maskineriet, og
- e) elektronisk utstyr

Såfremt skaden er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, støtning, jordskjelv, eksplosjon utenfor maskineriet eller brann, lynnedslag hærverk og innbruddstyveri, eller at fartøyet er sunket eller kantret, eller at fartøyet fylles med vann ved brudd på slange eller rør på fartøyet.

Skader på elektronisk utstyr som skyldes hårdtvær skal likevel erstattes når det ved samme havari er oppstått slike skader på skrog eller overbygning.

Skade som følge av varmgang i motor erstattes ikke uansett årsak.

2) Synking og kantring

Er fartøyet sunket eller kantret, erstattes tapet bare hvis det bevises at fartøyet var sjødyktig på ulykkestidspunktet.

Er fartøyet sunket eller kantret mens det var fortøyd, erstattes tapet bare hvis det bevises at fartøyet var sjødyktig og forsvarlig fortøyd på ulykkestidspunktet.

3) Andre tap og skader.

Selskapet svarer ikke for følgende tap eller skader:

- a) Støtning mot eller berøring med is, hvis ikke fartøyet er bygget i stål eller aluminium kode 5083, eller har forsvarlig ishud. Skade på ishud erstattes ikke.
- b) Kost og hyre til mannskapet og lignende direkte utgifter ved driften av fartøyet i reparasjonstiden.
- c) Utgifter ved skifting, lagring og fjerning av last.
- d) Underbringelse av passasjerer.
- e) Bunnmaling og drivning av skrog og dekk, unntatt på reparerte, erstatningsmessige skader.
- f) Tap som rammer gjenstander til bruk ved fortøyning, sleping o.l. og presenninger, med mindre tapet skyldes sammenstøt og støtning, kollisjon, brann eller tyveri.

- g) Omkostninger ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand som følge av slitasje, tæring, råttighet, utilstrekkelig vedlikehold eller lignende årsaker.
- h) Joller/lettbåter som omfattes av fartøyets kaskoforsikring og som går tapt eller skades mens de henger utsvingt eller slepes under gange, eller ikke følger med fartøyet.

§ 12-4. Ureparert skade.

Erstatning for ureparert skade kan ytes hvis fartøyet blir solgt til utlandet eller ved tvangsauksjon. Erstatningen beregnes på grunnlag av de skjønnsmessig anslåtte reparasjonsomkostninger, men er begrenset til den reduksjon av salgssummen/auksjonsbeløpet som skyldes skaden. Disse regler gjelder også ved overlatelse av fartøyet til norsk kreditor (abandonering).

§ 12-5. Verdiforringelse.

Hvis fartøyet ved reparasjon ikke kan bringes tilbake til opprinnelig standard, men for øvrig settes i sjødyktig stand og tjenlig til sitt formål, erstatter selskapet bare den verdiforringelsen som overstiger 10% av fartøyets forsikringssum eller av forsikringsverdien, hvis den er høyere.

Kapittel 13. Skadeoppgjør og erstatningsberegning.

§ 13-1. Besiktelse av skadene.

Selskapet kan forlange at skadene ved første anledning skal besiktes og reparasjonsomkostningene takseres. Hvis reparasjonsomkostningene blir høyere enn taksert, begrenses selskapets ansvar i samsvar med taksten.

§ 13-2. Midlertidig reparasjon.

Blir en midlertidig reparasjon utført hvor full reparasjon kunne ha vært utført, svarer selskapet for omkostningene opp til den besparelse som oppnås ved at den endelige reparasjon blir utsatt.

§ 13-3. Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet.

Hvis sikrede for å begrense sitt tidstap påskynder reparasjonsarbeidet ved ekstraordinære tiltak, svarer selskapet ikke for merutgifter i den forbindelse.

§ 13-4. Valg av reparasjonssted.

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes, men selskapets ansvar for omkostningene ved reparasjonen og flyttingen er begrenset til et beløp svarende til det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerede tilbud var blitt antatt.

§ 13-5. Utsatt reparasjon.

Hvis reparasjonen ikke er utført innen ett år etter at skaden ble oppdaget, svarer selskapet ikke for den fordyrelse av arbeidet som senere inntreffer.

§ 13-6. Egenandeler.

For hvert enkelt forsikringstilfelle fratrekkes en egenandel på 5 promille av forsikringssummen, dog minst kr 5.000,-.

Egenandel fratrekkes ikke ved bergings- og redningsomkostninger, av omkostninger ved erstatningsoppgjøret eller av froskemannsassistanse ved avskjæring av tauverk o.l. fra propeller og besiktelse etter grunnstøting. Hårdtværsskader inntruffet mellom to havnearløp regnes som ett forsikringstilfelle.

§ 13-7. Særfradrag ved skade på maskineri med tilbehør/elektriske ledninger/rørledninger eldre enn 10 år

Særfradrag ved utskifting/fornyelse av deler eller hele komponenter ved skade på maskineri med tilbehør/elektriske ledninger/rørledninger eldre enn 10 år (nytt for gammelt).

Over 10 år: 1/4 fradrag

Over 15 år: 1/3 fradrag

Over 20 år: 1/2 fradrag

Maksimalt fradrag NOK 100.000,-

Ved totaltap eller reparasjon av utenbords motor skal grunnlaget for erstatningen ikke overstige markedsverdi.

§ 13-8. Særfradrag for skade på elektronisk og elektrisk utstyr med tilbehør eldre enn 5 år.

Særfradrag for skade på elektronisk og elektrisk utstyr med tilbehør eldre enn 5 år:

Over 5 år: 1/3 fradrag

Over 10 år: 1/2 fradrag

Over 15 år: 3/4 fradrag

Maksimalt særfradrag er kr. 100.000.

§13-9. Beregning av særfradrag.

Grunnlaget for beregning av særfradrag under § 13-7 og § 13-8 er samtlige utgifter som påløper i forbindelse med reparasjon av maskineri og utstyr. Alderen under § 13-7 og § 13-8 regnes fra begynnelsen av den måned maskineriet/utstyret/komponenten ble tatt i bruk som nytt til den dag reparasjonen ble påbegynt.

Kapittel 14. Premie under opplag.

§ 14-1. Premiereduksjon.

Ved forhåndsannmeldt opplag av minst 30 dagers varighet reduseres kaskopremien med 25 % for den tid opplaget varer utover 30 dager. For verkstedopphold tilbakebetales ikke premie. Fartøyer med forsikringssum under kr 750.000 har ikke rett til premiereduksjon.

C. ANSVARFORSIKRING.

Kapittel 15. Hva selskapet erstatter.

§ 15-1. Hva selskapet svarer for.

Selskapet svarer for:

- 1) Sikredes ansvar som følge av skade på person eller tap av liv samt ansvar for bergelønn ved redning av liv, og ansvar som følge av skade på eller tap av gjenstand som tilhører tredjemann.
- 2) Sikredes ansvar for fjerning av vraket ved forlis.
- 3) Ansvar og annet tap som er forårsaket av farer som nevnt i kapittel 2, § 2-1 nr. 3 til 6, såfremt Norge på dette tidspunkt ikke kommer i krig eller blir innviklet i krigslignende forhold.
- 4) Ansvar for sosialytelser til besetningen, men begrenset til den del av omkostningene som overstiger de beløp som godtgjøres etter reglene for de offentlige trygdeordninger.
- 5) Ansvar som sikrede blir pålagt for tap som fartøyet med tilbehør og last, eller slepebåt som fartøyet benytter, har voldt ved sammenstøt og støtning.

§ 15-2. Øvre grense for selskapets ansvar.

Selskapet dekker ansvar oppstått ved én og samme hendelse opp til kr. 55.000.000,-.

§ 15-3. Hva selskapet ikke svarer for.

Selskapet svarer ikke for:

1. Ansvar for skade på passasjerer, med mindre det fremgår av politisen eller av senere skriftlig avtale mellom sikrede og selskapet.
2. Ansvar for tap som dekkes ved trygdeytelser, ytelser fra pensjonsordning i arbeidsforhold eller yrke og ved forsikringsytelse påbudt i tariffavtale og som finansieres av den erstatningsansvarlige arbeidsgiver, eller som ville ha vært dekket dersom slik forsikring hadde vært i kraft. Det samme gjelder tap som etter sin art omfattes av Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65.
3. Ansvar for skade på og tap av last.
4. Ansvar for skade på og tap av fiskeredskaper eller annet utstyr som er lånt, leiet, kjøpt med eiendomsforbehold o.l. samt ansvar for skade på eller tap av fartøyet med tilbehør, utstyr, forsyninger, eller andre gjenstander ombord i det forsikrede fartøy.
5. Ansvar for skade på eller tap av bunkers, skipsutstyr og forsyninger som tilhører befrakter av fartøyet.
6. Ansvar for skade på eller tap av gjenstander som tilhører mannskapet eller andre personer som medfølger fartøyet og har sin virksomhet ombord.
7. Ansvar for skade og tap, herunder fisketap, som fôringsbåter o.l. som inngår som en del av oppdrettsanlegg og liknende innretning påfører disse, uansett eierforhold.
8. Ansvar for skade på eller tap av fisk eller innretning for oppbevaring av levende fisk, når skaden eller tapet skjer i forbindelse med anløp av vedkommende innretning for lasting eller lossing.
9. Ansvar overfor befraktere eller andre hvis interesse er knyttet til det forsikrede fartøy.
10. Ansvar for sammenstøt eller støtning mellom deltagere i samme fiskelag og mellom partrålere.
11. Refusjon av beløp som tredjemann har betalt som erstatning for tap som nevnt under nr. 9 og 10.

§ 15-4. Tilleggsbestemmelser for fiskefartøy.

- 1) Benyttes fartøyet som snurpefartøy, omfatter forsikringen også ansvar som de øvrige fartøyer i samme notlag pådrar seg.
- 2) Selskapet svarer for ansvar oppstått under sleping av fartøyer tilhørende samme fiskelag.

Kapittel 16. Egenandel.

§ 16-1. Egenandel.

For hvert enkelt forsikringstilfelle fratrekkes en egenandel på 10% av ansvaret, dog minst kr 2.500 og maksimalt kr 25.000. Egenandel for ansvar etter § 15-1 nr. 4 fratrekkes ikke. Ved brukskollisjoner skal egenandelen være minst kr 7.500.

D. FISKERIFORSIKRING

Kapittel 17. Hva forsikringen omfatter.

§ 17-1. Fangst.

Forsikringen omfatter den dokumenterte fangst som til enhver tid befinner seg ombord i fartøyet samt frakt ("føringstillegg") for fangst som er anmeldt til salgslag og dirigert til nærmere fastsatt lossested.

§ 17-2. Fiskeredskaper og utstyr.

Forsikringen omfatter fiskeredskaper og utstyr som befinner seg ombord i fartøyet. Fiskeredskaper ansees å være i sjøen fra det øyeblikk utsettingen begynner og til de er på plass ombord igjen.

Med utstyr forstås gjenstander som er bestemt for sikring eller beskyttelse av fangsten og andre gjenstander som ikke er tilbehør til fartøyet.

§ 17-3. Forbruksutstyr.

Forsikringen omfatter forbruksutstyr som til enhver tid befinner seg ombord i fartøyet. Med forbruksutstyr forstås fartøyets beholdning av proviant, bunkers, maskin- og dekskrevisita, utstyr til bevaring av fangst og andre gjenstander som er bestemt til forbruk.

Kapittel 18. Hva selskapet erstatter.

§ 18-1. Ombordværende fiskeredskaper, utstyr, forbruksutstyr og fangst.

Selskapet svarer, med de begrensninger som er nevnt nedenfor, for tap av eller skade på ombordværende fiskeredskaper, utstyr, forbruksutstyr og fangst, når tapet eller skaden er en direkte følge av:

- 1) Brann eller eksplosjon.
- 2) At fartøyet har støtt mot fast eller flytende gjenstand, er brukket eller har vært uten styring som en følge av en skade. Er fartøyet sunket eller kantret, erstattes tapet bare hvis det bevises at fartøyet var sjødyktig på ulykkestidspunktet. Er fartøyet sunket eller kantret mens det var fortøyet, erstattes tapet bare hvis det bevises at fartøyet var sjødyktig og forsvarlig fortøyet på ulykkestidspunktet.
- 3) Hårdtvær. Dog erstattes ikke kvalitetsforringelse av fangst som følge av gange i tung sjø.
- 4) At frosset last er skadet på grunn av at fartøyets termomaskineri har vært ute av drift sammenhengende i minst 48 timer på grunn av skade.
- 5) At forsikringsgjenstandene er kastet eller skylt overbord, med unntak av fangst som ligger løs eller i binger på dekk.

Selskapet svarer også for skade på fangst som er en direkte følge av oljeutstrømning fra brudd i fartøyets rørsystem som skyldes ytre påvirkning, samt annen forurensning fra forurensningskilde utenfor fartøyet. Selskapet dekker ekstraordinære omkostninger i forbindelse med lossing, fjerning og destruksjon av skadet fangst inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen.

§ 18-2. Dekkslast.

For fangst, redskaper og gjenstander som befinner seg på dekk, svarer selskapet ikke for:

- 1) Tap som følge av nedbør eller overvann.
- 2) Tap som skyldes smuss eller gnister som ikke forårsaker brann.
- 3) Tap ved støt som følge av forskyvning under gange.
- 4) Tap ved utlekking fra øvrige gjenstander på dekk.

Dog erstattes tapet dersom det skyldes forhold som nevnt i § 18-1 nr. 1 og 2.

Kapittel 19. Egenandel og erstatningsoppgjør.

§ 19-1. Egenandel.

For hvert enkelt forsikringstilfelle fratrekkes en egenandel på 10% av ansvaret, dog minst kr 2.500.

§ 19-2. Fangst.

I erstatningstilfelle legges til grunn offentlig eller annen godkjent pris, således at sikrede får samme oppgjør som om havariet ikke var inntruffet. I verdien av tapt frakt ("føringstillegg"), jfr. § 17-1 gjøres fradrag for sparte utgifter.

E. KRIGS- OG TERRORISMEFORSIKRING

Sjøassurandørernes Centralforening (CEFOR)
CEFOR form. nr. 266

VILKÅR FOR KRIGSFORSIKRING FOR NÆRINGSFARTØY UNDER 15 METER ELLER 25 BRUTTOTONN

For forsikringen gjelder lov om forsikringsavtaler (FAL) av 16. juni 1989 nr. 69, § 1-1 til § 8-6 samt § 20-2, med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller disse vilkår.

Forsikringen er et tillegg til den til enhver tid gjeldende versjon av Sjøforsikringsvilkår for næringsfartøy under 15 meter eller 25 bruttotonn (heretter Sjøvilkårene) og gjelder for denne forsikringen med de endringer og tillegg som fremgår nedenfor.

§ 1. Krigsforsikringens dekningsomfang

Krigsforsikringen dekker kun krigsfarene ved de forsikringer forsikringstakeren har tegnet og som fremgår av forsikringsbeviset.

§ 2. Hva forsikringen omfatter - farefeltet

I stedet for Sjøvilkårenes § 2-1, gjelder:

Forsikringen omfatter tap oppstått i direkte tilknytning til bruken av forsikringsgjenstanden, når denne i forsikringstiden plutselig og uforutsett rammes av følgende krigsfarer:

1. Farer som skyldes krig eller krigslignende forhold, eller bruk av våpen eller andre krigsmidler under militærøvelser i fredstid eller nøytralitetsvern.
2. Oppbringelse, prisedømmelse, konfiskasjon, og andre lignende inngrep som foretas av fremmed statsmakt. Med fremmed statsmakt forstås annen statsmakt enn statsmakt i skipets registreringsstat eller i den stat hvor de vesentlige eierinteresser befinner seg, samt personer og organisasjoner som urettmessig utgir seg for å utøve offentlig eller overstatlig myndighet. Som inngrep anses ikke rekvisisjon til eiendom eller bruk som foretas av statsmakt.
3. Opptøyer, streik, lockout, sabotasje, terrorhandlinger og lignende.
4. Sjøøveri og mytteri.
5. Tiltak fra statsmakt for å avverge eller begrense skade, såfremt risikoen for slik skade er forårsaket av en fare som nevnt i nr 1 - 4.

Forsikringen omfatter ikke tap som skyldes:

1. Manglende betalingsevne.
2. Frigjøring av atomenergi.
3. Ethvert kjemisk, biologisk, biokjemisk eller elektromagnetisk våpen.
4. At Norge er kommet i krig.
5. At krig eller krigslignende forhold oppstår mellom noen av de følgende stater:
Storbritannia, USA, Frankrike, Den russiske føderasjon, Folkerepublikken Kina.

§ 3. Hovedregel om bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at han har lidt et tap som forsikringen omfatter, og for tapets omfang.

Selskapet har bevisbyrden for at tapet er forårsaket av forhold som forsikringen ikke omfatter, med mindre noe annet fremgår av andre bestemmelser.

Sikrede har bevisbyrden for at tap ikke skyldes frigjøring av atomenergi eller kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen, jfr. § 2 tredje ledd, nr 2 og 3.

§ 4. Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og selskapet svarer kun for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Hvis frigjøring av atomenergi eller kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen, jfr. 2 tredje ledd, nr 2 og 3, direkte eller indirekte har forårsaket eller medvirket til tapet, skal hele tapet henføres til denne faren.

§ 5. Samvirke mellom sjøfare og krigsfare

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom sjøfare, jfr. sjøvilkårenes § 2-1, og krigsfare, jfr. § 2, skal hele tapet anses forårsaket av den faregruppe som har vært dominerende årsak. Hvis ingen av faregruppene fremtrer som dominerende årsak, skal begge faregrupper anses å ha øvet like stor innflytelse på tapets inntreden og omfang.

§ 6. Tap som i sin helhet anses forårsaket av krigsfare

Krigsfare skal alltid anses som dominerende årsak til:

- (a) tap som skyldes at fartøyet er blitt skadet ved bruk av våpen eller andre krigsmidler i krigsøyemed eller under militærøvelser i fredstid eller under nøytralitetsvern,
- (b) tap som skyldes at fartøyet som følge av krig eller krigslignende forhold får fremmed mannskap ombord, som helt eller delvis berøver føreren den frie ledelsen av skipet,
- (c) tap av eller skade på en båt som skyldes at den henger utsvingt på grunn av krigsfare, og skade på fartøyet som en slik båt volder.

§ 7. Tap som enten skyldes sjøfare eller krigsfare

Er det på det rene at et tap enten er forårsaket av sjøfare, jfr. Sjøvilkårenes § 2-1, eller av krigsfare, jfr. § 2, uten at det er mulig å utpeke farer innen én av gruppene som den overveiende sannsynlige årsak, får regelen i § 5 annet punkt tilsvarende anvendelse.

§ 8. Sikkerhetsforskrift

Selskapet kan i forsikringstiden gjennom spesielle sikkerhetsforskrifter gi pålegg blant annet om følgende forhold:

- (a) at fartøyet ikke skal tiltre en planlagt reise eller fullføre en pågående reise,
- (b) at fartøyet skal eller ikke skal følge en bestemt rute,
- (c) at fartøyet skal deviere, flyttes fra en havn til en annen, eller bli liggende i en bestemt havn,
- (d) at fartøyet ikke skal føre last av en bestemt art eller visse passasjerer,
- (e) at fartøyet skal eller ikke skal følge påbud gitt av fremmed statsmakt,
- (f) at sikrede uten ugrunnet opphold skal gi opplysninger om fartøyets posisjon, om reiser fartøyet utfører eller skal utføre, om avgangs- og ankomsttid, lastens art, reiseruten, befraktningsforholdet m.v., og om eventuelle endringer i tidligere gitte opplysninger om slike forhold.

Denne klausulen innebærer en fravikelse av FAL § 3-8 (endring av vilkårene i forsikringstiden).

§ 9. Endring av fartsområdet

Selskapet kan til enhver tid fastsette eller endre forsikringens fartsområde. Han kan i denne forbindelse bestemme at:

- (a) visse områder skal ha status som betingede områder. I slike områder kan fartøyet fortsatt seile, men selskapet kan kreve tilleggspremie.
- (b) visse områder skal ha status som ekskluderte områder. Slike områder faller utenfor forsikringens fartsområde.

Denne klausulen innebærer en fravikelse av FAL § 3-8 (endring av vilkårene i forsikringstiden).

§ 10. Egenandel og særfradrag ved tap som i sin helhet anses forårsaket av krigsfare

I de tilfeller som er nevnt i § 6 gjøres ikke fradrag etter Sjøvilkårenes §§ 13-7, 13-8 og 13-9.

CEFOR form. nr. 266, Desember 2007
Opphavsrett: Sjøassurandørernes Centralforening (CEFOR)

MEDFORSIKRING AV PANTHAVERS INTERESSE - SOLIDARANSVAR FOR PREMIEN

For panthaveren gjelder de betingelser som er angitt i forsikringsbeviset samt Forsikringsvilkår i tilknytning til fartøy under 15 meter eller 25 bruttotonn i næringsvirksomhet.

Panthaveren er kun medforsikret når han gir skriftlig melding til selskapet om pantsettelsen.

Rettsvirkningene inntreffer når melding om pantsettelsen kommer frem til selskapet.

Panthaveren er fra samme tidspunkt solidarisk ansvarlig for forsikringspremie som forfaller til betaling i forsikringstiden.

Er flere panthavere notert som medforsikret, er hver panthaver solidarisk ansvarlig, uaktet panteheftelsens prioritet.

Solidarpanthaverne er overfor hverandre ansvarlig for premien i forhold til den enkeltes økonomiske interesse i fartøyet. Må en solidarpanthaver innfri misligholdt premie, kan han hos de øvrige panthavere kreve den del av innfridd premie som overstiger hans interesse. Regressomgangen panthaverne imellom er selskapet uvedkommende.

I tillegg gjelder:

- 1) Panthaveren får ikke større rett mot selskapet enn den rett forsikringstakeren har. Selskapet kan gjøre gjeldende at det er uten ansvar overfor forsikringstakeren eller en annen medforsikret på grunn av en handling eller unnløstelse som skal bedømmes etter reglene i Forsikringsavtalelovens kapittel 4 eller § 8-1.
- 2) Forsikringstakeren kan ikke med virkning for panthaveren endre, heve eller si opp forsikringsavtalen.
- 3) Er forsikringsavtalen endret, sagt opp eller bortfalt gjelder dette kun i forhold til panthaver dersom selskapet har varslet ham særskilt om forholdet med én måneds frist.
- 4) Blir forsikringsavtalen sagt opp på grunn av premiemislighold, skal selskapet sende solidarpanthaverne varsel om oppsigelsen og oppfordring til å betale forfalt premie innen én måned fra avsendelsesdato.
- 5) Betales ikke premien innen fristen, treer forsikringen ut av kraft ved utløpet av denne dag.

**UTGITT AV:
SJØTRYGDGRUPPEN GJENSIDIG SKADEFORSIKRINGSSKAP OG SJØASSURANDØRERNES CENTRALFORENING
AUGUST 1990**

**ENDRINGER FORETATT AV
SJØTRYGDGRUPPEN GJENSIDIG SKADEFORSIKRINGSSKAP
OKTOBER 1991 - OKTOBER 1992 - NOVEMBER 1993
OKTOBER 1997 – OKTOBER 1999 – NOVEMBER 2000- NOVEMBER 2001-NOVEMBER 2003 –
NOVEMBER 2004- NOVEMBER 2005**

**ENDRINGER FORETATT AV
MØRETRYGD GJENSIDIG FORSIKRING
NOVEMBER 2006 – DESEMBER 2007**

©